

Tallinna Linnamuuseumi 2024. aasta tegevuse lühiaruanne

Külastusstatistika 2024 vs 2023

2024. aastal oli Tallinna Linnamuuseumis külastajaid kokku 235 054 (suurenemine võrreldes 2023. aastaga on 61 842 inimest). 2024. aasta külastuste arv on suurenenud peamiselt aasta alguses külastajatele taas avatud uue ekspositsiooniga lastemuuseumis Miiamilla (+45 819) ja juunis avatud uue ekspositsiooniga Kiek in de Kökis (+11 769) kui ka EMYA preemia saanud Kalamaja muuseumi külastajate (+3579) kasvuga.

Eelarve kasutamine

Tallinna Linnamuuseumi 2024. aasta eelarve oli 3 262 310,00 eurot, sellest omatulu oli 1 167 520 eurot, sh linnakassa tulu 14 200 eurot. Omatulu tõusis peamiselt piletiga külastuste ning meenete müügi arvelt. Linnamuuseumi hoonete parandamisse investeerisime 2024. aastal 957 480,00 eurot.

Muuseumide investeeringud
Kiek in de Kök kindlustustemuuseumi ekspositsioon kliimavitrinides
Lastemuuseum Miiamilla (Koidula tn 21c) fassaadi remont ja ekspositsiooni uuendamine
Tallinna Linnamuuseumi Vene muuseumi (Pikk tn 29) restaureerimine
Tallinna Linnamuuseumi muud remonttööd ja soetused

Aasta jooksul viidi läbi 80 ostumenetlust ja hinnavõrdlust.

Muuseumi struktuur

2024. aasta 31. detsembril oli muuseumi koosseisus 91 töötajat. Aasta jooksul tuli tööle 17 töötajat ning lahkus töölt 14 töötajat, neist 1 tähtajalise lepinguga, 9 töötajat omal soovil ja 1 töötaja omal soovil katseajal, 2 töötajat tööandja algatusel katseajal ja 1 töötajaga lõpetati töösuhe usalduse kaotuse tõttu.

01.02.2024 struktuuriga tõime Kiek in de Köki kindlustustemuuseumist arendusosakonda üle teenindusjuhi ametikoha. Kuna muuseum on samm-sammult üle läinud valdkondlikule maatriksjuhtimisele, sai teenindusjuhi ametikoht valdkonna juhina muuseumiüleseks. 01.07.2024 struktuuriga liitsime kommunikatsiooniosakonna ja arendusosakonna üheks osakonnaks. Osakonnajuhataja kohuseid hakkas täitma arendusosakonna juht ja vakantse kommunikatsiooni osakonnajuhataja koha asemele lõime sisutoimetaja ametikoha.

Kiek in de Köki kindlustustemuuseumi klienditeenindaja ühe ametikoha muutsime vanemklienditeenindaja ametikohaks.

Fotomuuseumis 2021. aastal toimunud reformi eeskujul muutsime Miiamilla lastemuuseumi klienditeenindaja ja Kalamaja muuseumi klienditeenindaja ametikohad külastusjuhtideks. Antud muudatus puudutas meie väiksemaid filiaale, kus paindlikkus klienditeenindaja ja külastusjuhtide töös on loomulik ning teostatav.

Alates 01.02.2024 muutsime struktuuris Tallinna vene muuseumi nime, mis kannab edaspidi nime Tallinna rahvaste muuseum. Nime muudatuse võtsime ette tulenevalt linnamuuseumi arengukavast ning muuseumi viimaste aastate tegevussuundadest pühenduda erinevate Tallinnas elavate rahvaste minevikule, olevikule ja tulevikule meie linnas. Ühtlasi aitas nime muutus kaasa muuseumi kontseptsiooni paremale kommunikeerimisele ning soovitud sihtgruppide selgemale haaramisele.

Muuseumi arendus ja rahvusvaheline koostöö

Seoses tasuta muuseumipühapäevade käivitamisega 2022. aastal sai alguse Tallinna linnamuuseumi vabatahtlike kaasamise programm. 2024.a oli vabatahtlike nimekirjas 168 inimest, kellest 62 osales tegevustes. Kokku toimus vabatahtlike kaasabil 35 üritust: muuseumipühapäevad, ajalootrammi ja ajalootrolli tuurid, laste linnalaager, Kalamaja päevad, Vanalinna päevad. Ühtlasi aitasid vabatahtlikud kaasa külastusjuhtide töös, aitasid läbi viia

töötube, levitada turundusmaterjale ja transkribeerida helifaile. Sellel aastal oli vabatahtlikel võimalus osaleda näituste tegevuses – pandi üles näituseid, osaleti näituste avaüritustel. Populaarseks osutus võimalus sorteerida Pirita väljakaevamiste leide.

Jätkasime muuseumi roheliste aedade programmiga, milles osalevad Kalamaja muuseum, Miiamilla lastemuuseum, Linnaelumuuseum ja Tallinna rahvaste muuseum.

Aasta teisel poolel toimus kahel päeval lugude jutustamise töötuba muuseumi külastusjuhtidele, klienditeenindajatele, õppedisaineritele ja kuraatoritele eesmärgiga aidata muuseumitöötajatel arendada jutustamisoskusi, mis aitaks muuseumikogusid ja -näitusi külastajatele köitvamalt ning sisukamalt tutvustada.

Kalamaja muuseum pälvis Portugalis Portimãos 4. mail 2024 toimunud Euroopa aasta muuseumi (EMYA) auhindade jagamisel kogukonnamuuseumide peapreemia, Silletto auhinna kogukonna osaluse ja kaasamise eest.

Tallinna Linnamuuseum nomineeriti Eesti muuseumide 2024. aasta auhindadel neljas kategoorias: püsinäitus – Kiek in de Köki kindlustustemuuseumi „Kaitstud linn, kindel kants“; muuseumihariduse edendaja – Miiamilla tundetarkus; aasta näitus – Fotomuuseumi keha teema-aasta näitus „Sugu ja lugu“ ning „Keha“ ja teadusürituse kategoorias – Arheoloogiasügis 2024. Sümpoosion ja paneel: „Inimluud muuseumis. Teadus või hauarüüste?“

Norden programmi raames külastas 8 töötajat Kopenhaageni muuseumi eesmärgiga tutvuda sealsete hoidlatega ning tehtava tööga muuseumi arendamisel. Muuseumi nõukoja liikmed käisid tutvumas Soome Espoo linnamuuseumi töö ja värskelt ümber kolitud hoidlatega.

Teadustöö ja töö kogudega

TLM Toimetised nr 3 /2024 koostamisse panustasid oma artiklitega Risto Paju, Lauri Frei, Pia Ehasalu, Mirey Rütman. Sügisel ilmus „Kõlvatu Tallinna“ raamat, mis oli jätk samanimelisele näitusele ja sellega kaasnenud uurimistööle. Risto Paju valmistas ette doktoritööd "Tallinna hiliskeskaegne raidkivikunst. Fragmendid - ajalugu ja tõlgitsemine" (kaitsmine jaanuar 2025). Liza Sedleri artiklid ajakirjades Kunstiteaduslikke Uurimisi ja EKA disainiteaduskonna ajakirja LEIDA.

2024. aastal ilmunud muuseumi trükised: Kalamaja kokaraamat, Lastemuuseumi Mimilla "Teekond laste maailmaruumi", "Kõlvatu Tallinn", Kalamaja tapeetide kataloog ja TLM Toimetised nr 3/2024.

Ettekannetega esinesid 2024. aastal Pia Ehasalu Mustpeade Vennaskonna Lätare üritusel (saksa keeles), Maris Rosenthal tutvustas koguhooldajate ühenduse koosolekul Superspot kliimaandureid, erinevatel teemadel loengud T.Abiline, R.Paju, L.Sedler poolt.

Arheoloogiasügisel raames toimus sümpoosion "Inimluud muuseumis. Teadus või hauarüüste?", kus esines ettekandega Mirey Rütman „Inimsäilmed Tallinna Linnamuuseumi arheoloogiakogus“ ja päeva II pooles osales vestlusringis.

2024. aasta lõpuks on muuseumikogu suurus 168 157 museaali. Sealhulgas muuseumikogude täiendamise põhimõtete järgi koguti aasta jooksul juurde 743 museaali, kõige enam kasvas fotokogu. Digiteeriti 8 473 museaali. Kokku on I etapi kirjeldusi 66608 museaalil.

Muuseumi teadustöötajad valmistasid ette linnaelumuuseumi uut püsiekspositsiooni „Tallinna kvintessentsid“, koostades ja toimetades tekste.

Näitustegevus ja kaasnevad programmid

Alates maist toimus Fotomuuseumis keha teema-aasta, mille põhinäituseks Sugu ja lugu ja Galerii Seegis oli üleval Näitus "KEHA" (kaasaegne foto), mõlema näituse kuraatoriks Annika Haas. Fotomuuseumi hoovis Anna-Stina Treumund näitus "Etüüdid vannipardiga, 2008"

Kiek in de Köki kindlustustemuuseumis avasime 20. juunil uue püsiekspositsiooni "Kaitstud linn, kindel kants" (kuraatoriteks Toomas Abiline, Anneli Jalava, Tõnu Pedaru) ning näituse I ja 0. korrusel "Aut vincendum, aut moriendum – võit või surm? Mustpeade vennaskond Tallinna kaitsjatena".

Miiamilla lastemuuseumi uus ekspositsioon avatati publikule 13. jaanuaril 2024. Muuseumi miniaias oli avatud välinäitus "Roheliste näppudega lapsed".

Tallinna linnaelumuuseumis avasime näituse "Palume lauda" (kuraatoriks Kristina Madisson-Laht), millele lisandus detsembrist jaanuarini avatud vitriinkapinäitus „Palume jõululauda!“ Arheoloogiasügisel näitus "Inimluud muuseumis. Teadus või hauarüüste?" (kuraator Mirey Rütman) avati linnaelumuuseumi fuajees nn Hansu toas.

Tallinna rahvaste muuseumis olid eksponeeritud publiku osalusnäitusena Svetlana Vetrova käsitöönukud. Muuseumi enda kureerimisel avasime Pika tänava ajaloost ajaleheveergudel väljapaneku (kuraator Denis Jatsenko) ja näituse „Garaaž“ (kuraatorid Denis Jatsenko ja Aleksandra Yatsenko).

Kalamaja muuseumis avati näitus „Noole Grupp näitus "Sogases vees" (kuraatorid Tuuli Silber ja Triinu Jürves) ja aprillis „Kopli maagiline realism“ (kuraator Hannele Känd), Välinäitusena oli üleval ka 2023. aasta tööstusnäitus Kalamaja tänavatel "Kruvist klaverini. Kalamaja tööstuste lugu" (kuraator Jaak Juske), lisaks avati Kalamaja elanike lood telefoniputkas Kalamaja sauna juures ning näitus "Suveköök" Kalamaja muuseumi kasvuhooes (kuraatoriks Lena Levtsenkova (Jelena Tšekulajeva)).

Lisaks rändnäitused: Denis Jatsenko kureeritud Dmitri Makkoneni plakatinäitus "Mustamäe 14 vaadet" ja "Arhitekti visandid. Aleksandr Wladowsky albumist" (Viljandi raamatukogu); Toomas Abilise kureeritud "Nähtamatu valgus. Vabamüürlus Eestis kahe ilmasõja vahel" (Eesti Kirjandusmuuseumis ja Palmse mõisas); Anneli Jalava kureeritud "Kuidas valmis film apteeker Melchiorist" (Loo, Vaida, Lagedi, Jüri raamatukogud).

Linnaelumuuseumis korraldati näituse "Kõlvatu Tallinn" loengusari ja Arheoloogiasügisel loengusari; Kiek in de Köki kindlustustemuuseumis toimusid loengud kindlustuste päevade raames; Tallinna rahvaste muuseumis jätkusid kuraatorituurid: Aleksander Wladovski teemalised ekskursioonid linnaruumis ja osaleti erinevate tuuride ja loengutega Tallinna rahvuskultuuride päevadel. Fotomuuseumis toimusid erinevad loengud, autoriõhtud ja töötod. Lastemuuseumis Miiamilla jätkusid rohelised reeded ja erinevad lastele suunatud programmid. Kalamaja muuseumis toimusid jätkusid Kalamaja maitsete sari ja Minu Kalamaja ekskursioonide sari, lisaks „Kruvist Kalverini“ loengusari.

Kord kuus olid Tallinna Linnamuuseumi neljas filiaalis erilised esmaspäevad, et pakkuda erivajadustega külastajaile tavapärasest rahulikumat muuseumikeskkonda. Erilised esmaspäevad toimusid Tallinna linnaelumuuseumis, Kalamaja muuseumis, lastemuuseumis Miiamilla ja Tallinna rahvaste muuseumis.

Aruande koostas

Heli Nurger

Direktor

Tallinna Linnamuuseum